

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0108/2010

29.3.2010

ZIŅOJUMS

par universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialogu — jauna partnerība Eiropas universitāšu modernizācijai (2009/2099(INI))

Kultūras un izglītības komiteja

Referents: *Pál Schmitt*

Atzinumu sagatavoja (*):
Teresa Riera Madurell, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

(*) Komiteju iesaistīšanas procedūra — Reglamenta 50. pants

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	13
RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	17
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	22

(*) Komiteju iesaistīšanas procedūra — Reglamenta 50. pants

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialogu — jauna partnerība universitāšu modernizācijai (2009/2099(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 2. aprīļa paziņojumu „Jauna partnerība universitāšu modernizācijai — ES forums par dialogu starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomu” (COM(2009)0158),
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 10. maija paziņojumu „Īstenojot universitāšu modernizācijas programmu — izglītība, pētniecība un jauninājumi” (COM(2006)0208),
- ņemot vērā prezidentūras secinājumus 2000. gada 23. un 24. marta Eiropadomes sanāksmē Lisabonā,
- ņemot vērā prezidentūras secinājumus 2008. gada 13. un 14. marta Eiropadomē un jo īpaši to daļu par „ieguldīšanu cilvēkresursos un darba tirgu modernizāciju”,
- ņemot vērā prezidentūras secinājumus 2009. gada 19. un 20. marta Eiropadomē un jo īpaši to daļu par „atjauninātās Lisabonas stratēģijas izaugsmei un nodarbinātībai pilnvērtīgu izmantošanu”,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 15. novembra rezolūciju „Jaunas iemaņas jaunām darbavietām”¹,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 12. maija secinājumus par stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā („ET 2020”)²,
- ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 16. janvāra rezolūciju par pieaugušo apmācību „Mūžu dzīvo — mūžu mācies”³,
- ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 23. septembra rezolūciju par Boloņas procesu un studentu mobilitāti⁴,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2009. gada 4. decembra atzinumu par universitāšu un uzņēmumu dialogu⁵ un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2009. gada 17. decembra atzinumu⁶,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta publicēto pētījumu „Universitāšu un uzņēmējdarbības jomas dialoga tālāka attīstīšana”,

¹ OV C 290, 4.12.2007., 1. lpp.

² OV C 119, 28.5.2009., 2. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0013.

⁴ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0423.

⁵ RK 157/2009 galīgā redakcija

⁶ SOC/347

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. un 166. pantu,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas komitejas atzinumu (A7-0108/2010),
- A. tā kā Eiropadome 2009. gada 19. un 20. marta sanāksmē aicināja dalībvalstis veicināt partnerību veidošanos starp tādām jomām kā uzņēmējdarbība, pētniecība, izglītība un apmācība;
 - B. tā kā Eiropas Augstākās izglītības ministru konferences (2009. gada 28. un 29. aprīlis) paziņojumā valstīm prasīts pieņemt tādu politiku, kurā tiktu „skaidri atzīti augstākās izglītības dažādie uzdevumi, sākot ar mācību un pētniecības darbu, līdz pat dalībai vietējās kopienas dzīvē, iesaistei sabiedrības integrācijā un kultūras attīstībā”;
 - C. tā kā, ņemot vērā universitāšu trīs darbības virzienus (izglītība, pētniecība un jauninājumi), tām ir svarīga nozīme Eiropas Savienības nākotnē un tās pilsoņu izglītošanā un tā kā augstākās izglītības uzdevums ir nodrošināt tādu mācību vidi, kas veicinātu patstāvību, radošumu un zināšanu optimālu izmantošanu;
 - D. tā kā atbildība par izglītības politikas noteikšanu joprojām ir dalībvalstu ziņā un tās ir atbildīgas par savu izglītības sistēmu organizāciju, saturu un reformu;
 - E. tā kā atšķirības iedzīvotāju ekonomiskajā un sociālajā dzīves līmenī dažādās Eiropas Savienības daļās prasa izlīdzināt izglītības iespējas visiem tās iedzīvotājiem un atbalstīt talantīgus jauniešus ekonomiski neizdevīgā stāvoklī;
 - F. tā kā ieilgušās ekonomiskās krīzes ietekmē tiek zaudētas darba vietas un tādēļ ir īpaši svarīgi nodrošināt ļoti efektīvu augstākās izglītības iestāžu un uzņēmumu sadarbību;
 - G. tā kā Boloņas procesa dokumentus parakstījušo valstu vidū ir steidzami jāīsteno, jākoordinē un jāveicina saskanīga pieeja, jo īpaši attiecībā uz studentu mobilitāti un diplomu pilnīgu atzīšanu, un tam vajadzīgs pienācīgs attiecīgā procesa novērtējums, kurā konstatētas grūtības un traucēkļi;
 - H. tā kā Eiropas Komisijai ir svarīga veicinoša loma informācijas un labas prakses apmaiņā starp ES dalībvalstīm un ES kaimiņvalstīm;
 - I. tā kā augstākās izglītības iestāžu, uzņēmēju aprindu un sadarbības modeļu daudzveidība apgrūtina vienošanos par ideālu sadarbības modeli, kas atbilstu ikvienas Eiropas iestādes specifikai, prioritātēm un prasībām; tā kā jebkuros apstākļos ir jāsaglabā universitāšu autonomija un to iespējas izvēlēties saviem mērķiem visatbilstošākos partnerības modeļus ar uzņēmumiem;
 - J. tā kā izglītība ir visas sabiedrības uzdevums un valsts nedrīkst izvairīties no finansiālas atbildības par to;
 - K. tā kā augstākā izglītība joprojām ir valsts atbildības joma, un tādēļ valsts finansējums universitātēm ir vajadzīgs, lai nodrošinātu vienlīdzīgu finansējumu visām studiju jomām,

piemēram, humanitārajām zinātnēm; tā kā ir svarīgi atbalstīt universitātes finansiāli (piemēram, ar publiskā un privātā sektora partnerības starpniecību), vienlaikus garantējot to autonomiju un kvalitāti;

- L. tā kā izglītība un apmācība, ar kuras starpniecību vajadzētu apgūt vispārējās un pilsoniskās kultūras pamatus, ir lieliski līdzekļi, kas sekmē mazāk attīstītu reģionu integrāciju, un ne vien rada darba vietas un sekmē konkurētspēju, bet arī nodrošina kultūras un intelektuālās jomas daudzveidību un sabiedrisko dzīvi;
- M. tā kā universitāšu un uzņēmējdarbības sadarbību atbalsta daudzas ES programmas, taču šāda rīcība ne vienmēr ir saskaņota iestāžu starpā,
 - 1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu „Jauna partnerība universitāšu modernizācijai — ES forums par dialogu starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomu” un jomas, kurās tajā ierosināts koncentrēt turpmāko sadarbību;
 - 2. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu, kurā novērtēti pirmie trīs ES universitāšu un uzņēmējdarbības foruma darbības gadi un izvirzīti uzdevumi nākotnei, piemēram, atbalsts jaunradei, pētniecības veicināšana, uzņēmējdarbības jomu radīšana, zināšanu nodošanas veicināšana un jauno zinātnieku piesaistīšana Eiropas darba tirgum;
 - 3. atzīst, ka šie Komisijas paziņojumā norādītie uzdevumi nav jauni un līdz šim tie nav sekmīgi īstenoti; tomēr uzskata, ka pastāvīgs dialogs un sadarbība vietējā, reģionālā, valstu un Eiropas līmenī, tostarp apmaiņa ar labu praksi programmu un instrumentu jomā, ir būtiski svarīgi ciešāku saikņu un partnerību izveidei starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem, pārvarot to starpā esošās plaisas kultūras, institucionālajā un darbības līmenī, kā arī palīdzot izveidot uz zināšanām balstītu sabiedrību, attīstīt lietišķo pētniecību un uzlabot nodarbinātības iespējas augstskolu beidzējiem;
 - 4. atzīst, ka pēc lieluma, resursiem, disciplīnām, uzbūves, nacionālā sastāva un veida Eiropas universitātes ir ārkārtīgi dažādas; taču uzskata, ka ikviena no tām katra savā veidā varētu gūt labumu no valsts un pārrobežu līmeņa sadarbības ar uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem, ja būtu skaidra izpratne par faktisko situāciju, kurā tiek veidotas universitāšu pētniecības un izglītības iespējas; uzskata, ka arī reģionālajā līmenī tiek sniegts liels ieguldījums, lai nodrošinātu sadarbību starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem;
 - 5. atzinīgi vērtē Eiropas Augstākās izglītības ministru konferences (2009. gada 28. un 29. aprīlis) paziņojumu, kurā uzsvērtas apņemšanās „īstenot mērķus Eiropas augstākās izglītības telpā — telpā, kur augstākā izglītība ir sabiedrības pienākums un kur visas augstākās izglītības iestādes ņem vērā sabiedrības vajadzības, daudzveidīgi īstenojot savus uzdevumus”;
 - 6. atbalsta viedokli, ka uzņēmējdarbības un augstākās izglītības iestāžu dialogam un sadarbībai tuvākajā nākotnē joprojām vajadzētu būt prioritātēm tāpat kā dialogam un sadarbībai ar visām pārējām sabiedrības jomām, lai visas ieinteresētās personas varētu lietderīgi izmantot kultūras, zinātnes un tehnikas atziņas, kas iegūtas un nodotas tālāk augstākajās mācību iestādēs; uzsver, ka jāsauglabā augstāko mācību iestāžu intelektuāla un

finansiāla neatkarība no uzņēmējdarbības un augstākā izglītība nedrīkst kļūt no uzņēmējdarbības atkarīga; uzsver, ka universitātēm visos apstākļos jāsaglabā autonomija lēmumos par studiju programmu saturu un administratīvo struktūru;

7. aicina tās dalībvalstis, kurās tiesiskā un finanšu sistēma joprojām neatbalsta vai pat kavē universitāšu centienus sadarbībā ar uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem, izprast šo problēmu un konkrēti rīkoties;
8. uzsver, ka dialogam starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem nevajadzētu būt vērstam tikai uz matemātiku, zinātņi un tehnoloģijām (MZT), bet gan tam būtu jāaptver visas studiju jomas, piemēram, humanitārās zinātnes;
9. uzskata, ka jāstiprina izglītības un pētniecības programmu starpdisciplināritāte un transdisciplināritāte, kā arī universitāšu sadarbība un ka šajā ziņā svarīgs līdzeklis ir informācijas un sakaru tehnoloģijas (IST);
10. aicina uzlabot Eiropas universitāšu sniegumu, īstenojot zinību triādes principu „pētniecība–izglītība–jauninājumi”, neaizmirstot, ka ir jāuzlabo saikne starp uzņēmumiem un universitātēm; kā to ar savu piemēru ilustrē Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta (EIT) Zināšanu un inovāciju kopienas (ZIK), un tajā pašā laikā mudina universitātes savās pētniecības un jauninājumu programmās ņemt vērā sociālos un ekonomiskos apstākļus to galvenajā ietekmes telpā;
11. uzsver, ka kvalitatīvāks dialogs un sadarbība starp universitātēm un uzņēmumiem dos lielākas iespējas gūt tādu savstarpēju labumu, kas ne tikai sekmē ekonomikas izaugsmi, bet arī plašākā izpratnē ir noderīgs cilvēkiem, jo veicina pastāvīgā izaugsmē esošās un uz zināšanām balstītās sabiedrības tālāku attīstību;
12. uzsver, ka ieguvumi no uzlabota universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialoga un sadarbības šajā ziņā būs tikpat svarīgi arī dialoga un sadarbības starp universitātēm un dalībvalstu, Eiropas un starptautiskām iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām veicināšanai, kā arī palīdzēs uzlabot sadarbību starp universitātēm un sabiedrību kopumā;
13. aicina valsts, reģionālās un pašvaldību iestādes sadarbībā ar privāto sektoru turpināt pētīt un finansēt procesus, kas veicina universitāšu un uzņēmumu sadarbību, un novērst šādu sadarbību traucējošos administratīvos šķēršļus; norāda, ka struktūrfondu regula piedāvā iespēju finansēt mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) atbalsta pasākumus, izmantojot šobrīd jau dažās dalībvalstīs ieviesto zināšanu kuponu sistēmu;
14. ierosina, ka īpaši būtu jānodrošina MVU piekļuve universitātes izglītībai un pētījumiem, gan palielinot valsts finansējumu, gan samazinot birokrātiju;
15. uzsver, ka jāgodina un jāstimulē teorētiskā un lietišķā pētniecība ne tikai dabaszinātnēs un tehniskajās zinātnēs, bet arī sociālo un humanitāro zinātņu nozarēs, kuras sniedz mūsdienīgai uzņēmējdarbībai vērtīgas zināšanas;
16. atbalsta mazu un vidēja mēroga izpētes projektu nozīmi, sagatavojot augsni izcilības tīkliem, kuru pamatā ir lieli integrēti projekti;

17. aicina uzņēmumus un universitātes kopīgi rīkoties, lai panāktu vienlīdzīgāku abu dzimumu pārstāvniecību dažās universitāšu fakultātēs;

Mūžizglītība

18. atgādina, cik svarīga ir mūžizglītības definīcija un daudzie tajā ietvertie jēdzieni, no vispārīgās izglītības līdz pat neformālām un informālām mācībām, kas noder ekonomiskajā, sociālajā, kultūras un pilsoniskajā dzīvē un profesionālai izglītībai un apmācībai;
19. uzsver — tā kā mūžizglītība ir nepārtraukta saskare ne tikai ar izglītību un apmācību, bet arī ar kultūru, tad ES ir ļoti svarīgi mudināt, dalībvalstīm ir svarīgi atbalstīt un valsts universitātēm ir svarīgi saglabāt un veicināt humanitāro zinātņu iekļaušanu mācību programmās;
20. atgādina, ka viens no svarīgākajiem norādījumiem ir palielināt ieguldījumus Eiropas cilvēkresursos, lai prioritāti piešķirtu ES galvenajai bagātībai — tās cilvēkiem, kas ir spējīgi pielāgoties nepārtrauktajai mainībai darba tirgus vidē;
21. norāda, ka mūžizglītības iespējas ļoti cieši jāsaskaņo ar indivīdu, mazaizsargātu sociālo grupu un darba tirgus vajadzībām, un uzsver, ka šo vajadzību nepārtraukti mainīgais raksturs nozīmē, ka tālākizglītība ir neizbēgama nepieciešamība, un šajā sakarībā īpaši uzsver attiecīgās sociālās un finansiālās problēmas; atgādina, ka nekur vairs netiek garantēts darbs mūža garumā un ka mācības un pārkvalificēšanās ir būtiskas; atgādina, ka jau no bērnības jāveido apstākļi, kas veicinātu pozitīvu attieksmi pret mācīšanos;
22. uzsver, ka mūžizglītība, informācija un apmācība ne vien nodrošina darba tirgū īpaši svarīgas prasmes, bet ir arī cilvēka intelektuālās attīstības un personības izaugsmes priekšnoteikums;
23. uzsver, cik svarīgi ir radīt modernas mūžizglītības metodes un tās popularizēt ar interneta starpniecību, lai piekļuve izglītībai būtu tiešāka un (jo īpaši uzņēmumu darbinieki) to varētu iegūt īsākā laikā;
24. ņemot vērā izmaiņas Eiropas demogrāfiskajā ainā — sabiedrības novecošanu un ar ekonomisko, sociālo un darba tirgus krīzi saistīto apstākļu mainību darba tirgū, aicina universitātes padarīt mācīšanos pieejamāku un modernizēt izglītības programmas, ņemot vērā jaunus uzdevumus Eiropas darbaspēka kvalifikācijas uzlabošanā;
25. ņemot vērā arī to, ka izglītība ir viens no vissvarīgākajiem un efektīvākajiem līdzekļiem sociālās integrācijas nodrošināšanai un cīņai pret nabadzību un nevienlīdzību, mudina universitātes padarīt studijas un starptautiskās apmaiņas programmas plašāk pieejamas arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
26. atkārtoti norāda, ka pieaugušo iedzīvotāju dalīšanās ar gūtajām zināšanām, prasmēm un pieredzi un to nodošana tālāk ir svarīgs līdzeklis, ar kura palīdzību (piemēram, ar darbaudzināšanas sistēmu starpniecību) jaunākās paaudzes tiek ievadītas darba tirgū;
27. ierosina turpināt izmantot jaunas pedagoģiskās metodes, kurās galvenā uzmanība

- pievērsta pieredzes izglītībai, tālmācībai, e-mācībām un jauktām mācību formām;
28. uzsver, ka jāiedibina, jāveicina un jāstiprina spēcīgāka izglītības kultūra un ka turpināt mācības un pārkvalificēties jebkurā dzīves posmā ir ļoti svarīgi, lai palielinātu Eiropas konkurētspēju un lai Eiropā veicinātu izaugsmi un darba vietu radīšanu;
 29. uzsver, ka jāpaplašina iespējas stimulēt pastāvīgu pielāgošanos mainīgajam darba tirgum, kas īpaši šajā ekonomiskās lejupslīdes laikā ir Eiropas Savienības prioritāte, un ko var panākt, veicinot mūžizglītību, īpaši veidojot speciāli jaunajām tehnoloģijām pielāgotus tālmācības kursus un kursus cilvēkiem, kas vecāki par 45 gadiem un ir mazāk aizsargāti un vairāk pakļauti sociālās izolācijas riskam;
 30. mudina uzņēmumus vairāk stimulēt darbiniekus piedalīties apmācībā, piemēram, rīkojot tālākizglītības seminārus vai finansējot pēcdiploma kvalifikācijas iegūšanu;
 31. ierosina jaunu pieeju „profesionālā orientācija mūža garumā”, kas universitātēm, studentiem un visdažādākajām sociālajām un ekonomiskajām interešu grupām dotu iespēju ciešāk sekot augstskolu absolventu karjerai, lai izvērtētu izglītības programmu sociālo un ekonomisko noderību;
 32. atgādina par nepieciešamību vēl vairāk palielināt virtuālo mācību pievilcību un pieejamību;

Mobilitāte, partnerība un mācību programmas

33. atkārtoti norāda, ka mobilitāte ir Eiropas augstākās izglītības telpas stūrakmens un ka Eiropas universitātes tiek aicinātas veikt novatorisku, tālejošu un metodisku mācību satura reformu; apstiprina, ka tai vajadzētu būt politiskai prioritātei Boloņas procesa galveno mērķu atjaunināšanā pēc 2010. gada;
34. uzsver, ka valstu, universitāšu un uzņēmumu mobilitāte ir abu šo jomu ciešākas sadarbības priekšnosacījums;
35. prasa Komisijai ierosināt tiesisku regulējumu, kas būtu izstrādāts, lai atbalstītu un atvieglotu universitāšu un uzņēmumu savstarpējo mobilitāti, kā arī universitāšu studentu un pasniedzēju mobilitāti un lai uzsvērtu, ka šāda veida izglītība un apmācība būtu jāatzīst un jāsertificē;
36. mudina paplašināt un palielināt ne tikai tādas individuālās mobilitātes shēmas kā „*Erasmus* jaunajiem uzņēmējiem” un „*Erasmus* mācekļiem”, bet arī Eiropas „Izcilības maģistru” studiju programmu organizēšanu sadarbībā ar dažādām universitātēm un uzņēmumu aktīvu līdzdalību, to papildinot ar stipendijām studentiem un stimuliem pētniekiem; uzskata, ka šādas iniciatīvas varētu palīdzēt sasniegt tādus mērķus kā mobilitāte, valodu apguve un multikulturālas un uzņēmējdarbības pieredzes ieguve;
37. uzsver, ka augstākajām mācību iestādēm jānodrošina vairāk ārpusprogrammas iespēju citu valodu apgūvē, ņemot vērā, ka jaunu valodu apgūšana ir būtiski svarīga, lai veicinātu un atbalstītu mobilitāti un studentu, pētnieku, skolotāju un uzņēmumu darbinieku apmaiņu;

38. mudina universitātes pētīt jaunas metodes sadarbībai starp valsts iestādēm un privāto sektoru, it īpaši ar kopīgu valsts un privāto inovāciju fondu starpniecību, lai visās jomās uzlabotu mobilitāti;
39. uzsver, ka ir svarīgi, lai studenti apgūtu jauno tehnoloģiju lietošanas prasmes, kas uzlabotu viņu izredzes atrast darbu;
40. ņemot vērā citās valstīs uzkrāto un izmantoto labo praksi izglītības jomā, ierosina aicināt ārpuskopienas valstis piedalīties ES forumā, lai dalītos pieredzē un problēmās un tās apspriestu, ņemot vērā, ka šādas diskusijas pamatā vajadzētu būt noteiktiem mērķiem, terminoloģijai un jēdzieniem un galvenā uzmanība tajā būtu jāpievērš konkrētām darbības jomām;
41. uzsver, ka pienācīgi jā sagatavo un jāapmāca uzņēmējdarbības priekšmetu pasniedzēji; atbalsta ideju uzņēmējdarbības kultūru integrēt mācību programmā (sākot jau ar sākumskolu);
42. mudina uzņēmēju aprindas aktīvi piedalīties izglītojošu, ikvienā izglītības līmenī pieejamu materiālu izstrādē par uzņēmējdarbības funkcionēšanas sistēmu, ļaujot izglītības iestādēm neatkarīgi izvēlēties, vai tās vēlas vai nevēlas tos izmantot, un regulāri iepazīstināt mācību iestādes ar darba iespējām, ko uzņēmumi var piedāvāt studentiem;
43. mudina uzņēmēju aprindas palīdzēt pielāgot universitāšu studiju programmu saturu, ieviešot un finansējot īpašus kursus studentu iepazīstināšanai ar uzņēmējdarbības izaicinājumiem;
44. aicina pētīt un veicināt universitāšu pasniedzēju iesaistīšanos uzņēmumos un uzņēmēju iesaistīšanos universitātēs;
45. uzsver, cik svarīgas ir jaunās tehnoloģijas, kas paātrina mobilitāti un sadarbību starp uzņēmumiem, studentiem, pasniedzējiem un pētniekiem;
46. atgādina, ka tirgus uzņēmējdarbība tās dažādajās izpausmēs ir jāparedz kā viena no profesionālām alternatīvām augstskolu absolventiem un ka augstākās izglītības iestādēm ir jānodrošina, lai tiktu sagatavoti studenti ar padziļinātām zināšanām par uzņēmējdarbības veidu kopumu, tostarp sociālo un solidāro ekonomiku, kā arī padziļinātu izpratni par atbildīgu un ētisku pārvaldību;
47. uzsver, ka universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialoga un sadarbības pamatā jābūt savstarpīguma, uzticēšanās, savstarpēja respekta un pārredzamības principiem, proti, jāsekmē uzņēmējdarbības principu ievērošana universitātēs un zināšanu izmantošana uzņēmumos; atkārtoti pauž viedokli, ka to iespējams panākt, ieviešot, piemēram, tādu zināšanu kuponu sistēmu, kāda pašlaik jau darbojas dažās dalībvalstīs, lai dotu iespēju jo īpaši MVU palielināt savu pētniecības kapacitāti, nekompromitējot universitāšu neatkarīgumu, autonomiju un publisko raksturu;
48. atzīst, ka izglītībai un pētniecībai ir jābūt multidisciplinārākai pieejai zināšanām, un tādēļ uzskata, ka, kopīgi veidojot multidisciplināras un starpdisciplināras, un uzņēmējdarbībai nepieciešamas zināšanas un elastīgi pielāgojot studiju jomas, apgūstamās specialitātes un

iegūstamās specializācijas tautsaimniecības vajadzībām, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu vajadzībām, ieguvējas būtu gan universitātes, gan uzņēmējdarbības joma; uzsver tādas veiksmīgas iniciatīvas kā stažēšanās iespējas studentiem un darbiniekiem, uzņēmēju piesaistīšana vieslektoru statusā, apvienotie kursi un darbinieki, kuri darbojas gan universitātēs, gan uzņēmējdarbībā;

49. uzsver, ka, lai veicinātu uzņēmējdarbības gara veidošanos studentu vidū, visām iesaistītajām pusēm (akadēmiskajam personālam, studentiem un uzņēmējiem) ir jābūt pienācīgi informētām par tiem līdzekļiem un mehānismiem, kurus viņi var izmantot iedarbīgākas, efektīvākas un abpusēji noderīgākas sadarbības veidošanai; uzskata, ka ir būtiski svarīgi, lai, no vienas puses, ar tādām iniciatīvām kā mūžizglītība tiktu sekmēta universitāšu akadēmisko darbinieku apmācība šajā jomā, un, no otras puses, tiktu veicināta universitāšu atvērtība uzņēmumiem un darba devējiem, kuri tādējādi varētu sniegt ieteikumus par mācību vielu un apmācību, kā arī zināšanām un prasmēm, kuras studentiem būtu jāapgūst;
50. iesaka universitāšu karjeras centrus institucionāli aizsargāt, attīstīt tālāk un nodrošināt to ciešāku saistību ar darba tirgu;
51. uzsver, ka studiju programmā ir svarīgi nodrošināt plašas stažēšanās iespējas uzņēmumos, it īpaši augstskolu studentiem, un šo stažēšanos atalgot finansiāli vai ar Eiropas kredītpunktu pārnese sistēmas starpniecību;
52. aicina Komisiju saistībā ar pamatprogrammā ietilpstošajiem Marijas Kirī vārdā nosauktajiem pasākumiem ietvaros sākt īstenot doktorantūras studentiem paredzēto Eiropas industriālo shēmu, kas līdzinātos Eiropā jau esošajām shēmām, lai veicinātu mērķtiecīgu un ne pārāk dārgu pētījumu veikšanu Eiropas uzņēmumiem, kā arī uzņēmējdarbības jomas ieguldījumu Eiropas universitātēs;
53. ierosina, lai uzņēmēju asociācijas sadarbotos ar universitātēm tādu studiju programmu izveidošanā, kas dotu iespēju studentiem ātri pielāgoties uzņēmējdarbības pasaulei;
54. uzsver, ka ir svarīgi, lai uzņēmējdarbības joma sponsorētu universitātes, un mudina uzņēmumus piešķirt stipendijas, kas studentiem dotu iespēju apgūt darba tirgū ļoti vērtīgas zināšanas un prasmes;
55. uzsver, ka būtiska vērtība ir universitāšu un uzņēmējdarbības jomas sadarbībā gūto zināšanu un rezultātu nodošana sabiedrībai;
56. aicina uzņēmumus ar stipendiju palīdzību palielināt atbalstu jauniem un talantīgiem cilvēkiem;

Pētniecība

57. uzsver, ka uzņēmumiem ir jāpalielina spēja absorbēt universitāšu radītās zinātnes atziņas, lai tās izmantotu un tālāk pārveidotu, sekmējot iekšējo pētniecību, mūžizglītību un tālākizglītību un īstenojot aktīvu saziņas politiku, ar kuru tie savas vajadzības darītu zināmas akadēmiskajām aprindām, un aktīvi pieņemot darbā doktorantus, zinātnu doktorus un pētniekus;

58. uzsver, ka pētniecības iestādēs ir vajadzīgi specializēti darbinieki, kas spēj identificēt un pārvaldīt zināšanu resursus un uzņēmējdarbības potenciālu;
59. uzskata, ka zināšanu nodošana brīvā vidē ir ārkārtīgi svarīga; atzīst, ka to iespējams panākt ar dažādiem pasākumiem, piemēram, publikācijām un semināriem, tehnoloģiju pārneses birojiem, reģionālo sadarbību, atbalstu jaunu uzņēmumu veidošanai un uzņēmumiem, kas atdalījušies no pētniecības iestādēm, sadarbību pētniecības jomā un pētnieku mobilitāti; tomēr uzskata, ka sadarbības sociālais un cilvēciskais aspekts ir ārkārtīgi svarīgs, tādēļ pilnībā atbalsta iniciatīvas, kuru mērķis ir sekmēt konkrētu universitāšu sadarbību ar konkrētiem uzņēmumiem, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;
60. atzinīgi vērtē to, ka darbību sācis vienotais Eiropas uzņēmumu un inovācijas centru tīkls, kurā apvienoti pakalpojumi, ko pašlaik sniedz Eiropas informācijas centri un jauninājumu starpniecības centri;
61. uzskata, ka īstermiņa un ilgtermiņa pētnieku mobilitāte starp valstīm un starp akadēmisko vidi un uzņēmējdarbības vidi, pienācīgi ievērojot nediskriminācijas principu, ir neatņemams zināšanu nodošanas priekšnoteikums; šā iemesla dēļ aicina dalībvalstis un Komisiju rūpīgi pārskatīt līdzšinējo juridisko un finansiālo sistēmu un novērst nevajadzīgos šķēršļus mobilitātei, īpašu uzmanību pievēršot akadēmiskās kvalifikācijas atzīšanai un birokrātijas mazināšanai; aicina universitātes palielināt darbinieku iespējas veidot elastīgāku karjeru, ko iespējams attīstīt divos virzienos;
62. aicina Komisiju radīt stimulus konkurētspējīga ES intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) tirgus izveidei, kas universitātēm, valsts pētniecības organizācijām un MVU dotu iespēju atrast partnerus un investorus savām IĪT, prasmēm un zināšanām; norāda, ka lielākajā daļā universitāšu varētu būt profesionālāka IĪT pārvaldība;
63. uzsver nepieciešamību paātrināt pasākumus, lai sekmētu Vienotā Eiropas patenta ieviešanu, ar kuru tiks nodrošināta lēta, iedarbīga, efektīva un kvalitatīva juridiskā aizsardzība inovatīviem produktiem un pakalpojumiem, kā arī saskaņota Eiropas patentu strīdu izšķiršanas sistēma;
64. norāda, ka universitāšu un uzņēmumu kopīga dalība tādās publiskā un privātā sektora partnerībās kā Eiropas tehnoloģiju platformas, kopīgas tehnoloģiju iniciatīvas un zināšanu un inovācijas kopienas varētu veicināt zināšanu izmantošanu un palīdzēt ES risināt lielākās problēmas, ar kurām tā saskaras; tādēļ norāda uz izveidotajām atbildīgas partnerības pamatnostādņēm;
65. atzīstot, ka katrai sadarbībai ir nepieciešama īpaši izveidota pieeja un pastāv dažādi sadarbības mehānismu veidi, uzskata, ka būtu jāmācās no sekmīgām struktūrām, piemēriem, paraugiem, demonstrāciju projektiem un modeļiem un ka ir jāveicina labas prakses piemēru un sekmīgu projektu izplatīšana un piekļuve tiem; īpaši uzsver nepieciešamību ņemt vērā labu praksi, ko īsteno inovatīvi uzņēmumi, kā arī zināšanas, kas gūtas saistībā ar Sesto pētniecības pamatprogrammu attiecībā uz sadarbību doktorantūras līmeņa izglītībā;
66. uzskata — ja tiek meklēta ciešāka saikne starp uzņēmējdarbības un pētniecības jomas

pārstāvjiem un universitātēm, dalībvalstīm un Komisijai ir jāveicina fondu, slimnīcu un valsts un privāto universitāšu kopīga iesaistīšanās izglītības procesā un pētniecības sekmēšanā;

Labā prakse:

67. atzīmē un atzinīgi vērtē gan ES teritorijā, gan ārpus tās sastaptus labas prakses piemērus, kas rāda, kādu labumu no šādas sadarbības gūst visi iesaistītie, ņemot vērā, ka tādi piemēri ir vajadzīgi, lai radītu pareizos apstākļus dialogam un vairotu izredzes uz panākumiem;
68. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu apkopot līdzšinējos labas prakses piemērus un aicina šo apkopojumu darīt pieejamu visām ieinteresētajām personām, efektīvi izplatot informāciju par visiem oriģinālas prakses gadījumiem;
69. aicina Komisiju veicināt jauna veida strukturētas partnerattiecības starp uzņēmumiem, universitātēm un citām izglītības un mācību jomām, jo īpaši vidusskolām un profesionālās izglītības aģentūrām, lai, cita starpā, informētu par jaunāko attīstību pedagoģisko personālu; šādas partnerattiecības var nodrošināt arī nozaru organizāciju iesaisti;
70. ierosina izveidot tīmekļa vietni saziņai, pieredzes apmaiņai un izplatīšanai, kur galvenā uzmanība būtu pievērsta apmaiņai ar labu praksi un apmeklētāji gūtu iedvesmu, konkrētus instrumentus un sadarbības projektu izstrādes un īstenošanas mehānismus, un norāda, ka ir svarīgi izmantot jaunās tehnoloģijas ciešākas universitāšu un uzņēmējdarbības vides sadarbības veicināšanai;
71. vēlas popularizēt jaunajiem izgudrotājiem, t.i., Eiropas jauniešu izgudrotiem jauninājumiem, izgudrojumiem vai patentiem veltītu Eiropas dienu, pamatojoties uz līdzšinējo labo praksi dažādās dalībvalstīs;
72. mudina Komisiju joprojām veicināt dialogu valstu, pašvaldību un reģionu līmenī, galveno uzmanību pievēršot labai praksei un uzraugot, lai šādā dialogā būtu iesaistītas visas ieinteresētās personas (piemēram, sociālie partneri) un visi uzņēmumu veidi (MVU, sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumi u.c.), kā arī trešo valstu pārstāvji (NVO u.c.), ar nolūku uzsvērt pievienoto vērtību, ko ekonomikā un sociālajā jomā rada „divu pasaulu” (universitāšu un uzņēmējdarbības) sadarbība;
73. aicina Komisiju nodrošināt ES rīcības saskaņību un nepieļaut dublēšanos, starp direktorātiem izveidojot darba grupu, kas izvērtētu un attīstītu šāda dialoga sinerģiju ar citām iniciatīvām, ņemot vērā, ka diskusiju vajadzētu risināt gan par politiskām prioritātēm, gan par finansēšanas iespējām;
74. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

PASKAIDROJUMS

Priekšvēsture

Eiropadome 2000. martā Lisabonā un 2002. martā Barselonā vienojās noteikt Eiropas Savienībai stratēģisku mērķi līdz 2010. gadam kļūt par pasaules konkurētspējīgāko un dinamiskāko uz zināšanām balstīto ekonomiku, līdz 2010. gadam padarīt Eiropas Savienības izglītības un apmācību sistēmas par pasaules mēroga kvalitātes standartu un izveidot Eiropas Pētniecības un jauninājumu telpu.

Eiropas valstu un valdību vadītāji neoficiālā Eiropas augstākā līmeņa sanāksmē Hemptonkortā (Apvienotajā Karalistē) 2005. gada oktobrī un Eiropadomes sanāksmē 2007. gada martā uzsvēra, cik svarīga Eiropas Savienības konkurētspējai ir zinību triāde: izglītība, pētniecība un jauninājumi.

Universitāšu un uzņēmējdarbības attiecību svarīgums Eiropā nepārprotami uzsvērts Komisijas paziņojumā „Īstenojot universitāšu modernizācijas programmu: izglītība, pētniecība un jauninājumi”¹. Komisija ir uzsvērusi universitāšu svarīgo nozīmi sekmīgā Eiropas pārejā uz zināšanām balstītu ekonomiku un sabiedrību. Turklāt uzsvērts: ja Eiropa nevēlas zaudēt globālajā konkurencē izglītības, pētniecības un jauninājumu jomā, šai nozarei ir vajadzīga padziļināta pārstrukturēšana un modernizācija.

Komisija deviņās jomās ierosināja panākumiem svarīgas izmaiņas:

- novērst šķēršļus Eiropas universitāšu darbībā;
- nodrošināt universitātēm reālu autonomiju un atbildību;
- nodrošināt stimulus strukturētām partnerattiecībām ar uzņēmējiem;
- nodrošināt darba tirgum piemērotu iemaņu un prasmju kombināciju;
- samazināt finansējuma atšķirības un palielināt izglītības un pētniecības finansēšanas efektivitāti;
- veicināt starpdisciplināritāti un transdisciplināritāti;
- aktivizēt zināšanas, mijiedarbojoties ar sabiedrību;
- atalgot izcilību augstākajā līmenī;
- spordināt Eiropas augstākās izglītības telpas un Eiropas pētniecības telpas tēlu un veicināt to atpazīstamību pasaulē.

Universitātes tika aicinātas sadarboties ar agrāko formālo un neformālo izglītību un uzņēmumiem un „...popularizēt dažādos pasākumus, ko tās īsteno, un pārliecināt sabiedrību, valdību un privāto sektoru, ka tajos ir vērts ieguldīt līdzekļus”. Paziņojumā bija teikts arī, ka

¹ COM(2006)0208.

uzņēmumi¹ varētu palīdzēt universitātēm atjaunot mācību programmas un pārvaldes struktūras, kā arī piedalīties finansēšanā.

Eiropas Parlaments rezolūcijā par Boloņas procesu un studentu mobilitāti² ierosināja, ka, lai atrastu novatoriskas partnerības un izpētītu jaunus sadarbības veidus, būtu vajadzīgs uzņēmumu un universitāšu dialogs un savstarpēja apmaiņa.

Lai aizsāktu universitāšu un uzņēmumu dialogu, Komisija 2008. gada februārī atklāja pirmo forumu, kuram 2009. gada februārī sekoja otrs; to starplaikā tika organizēti arī vairāki tematiski semināri³. Forumā „Universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialogs” dalībnieki bieži atsaucās uz pasākuma kontekstu (ekonomikas lejupslīdi) un apgalvoja, ka no jauna kļūst aktuāli uzlabot saikni starp universitātēm un uzņēmējdarbību, lai stiprinātu Eiropas zinību triādi „pētniecība–izglītība–jauninājumi”.

Paziņojums

Komisija 2009. gada 2. aprīlī publicēja paziņojumu „Jauna partnerība universitāšu modernizācijai — ES forums par dialogu starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomu”⁴. Šis forums pulcē augstākās izglītības iestādes, uzņēmumus, uzņēmumu apvienības un valsts iestādes, lai apmainītos ar labu praksi un apspriestu kopīgas problēmas.

Paziņojumā

- novērtēta foruma pirmajā darbības gadā un citos attiecīgos Eiropas līmeņa pasākumos gūtā pieredze par universitāšu un uzņēmumu sadarbības problēmām un šķēršļiem, risināmiem jautājumiem un labu praksi, un metodēm, ko varētu izmantot plašāk. Šis darba aspekts plašāk aplūkots Komisijas dienestu darba dokumentā (KDDD)⁵;
- sniegti priekšlikumi par foruma darbības nākamajiem posmiem;
- ierosināti konkrēti turpmāki pasākumi universitāšu un uzņēmumu sadarbības stiprināšanai.

Komisija ierosina turpināt dialogu, par platformu izmantojot forumu ar plenārsēdēm, tematiskiem semināriem un tīmekļa vietni, vairāk iesaistot attiecīgos pārstāvjus, tostarp reģionālos pārstāvjus un dalībniekus no valstīm, kas atrodas ārpus ES.

Referenta ziņojums

Referents atzinīgi vērtē Komisijas pieeju un atbalsta foruma darbu, kas joprojām turpinās. Par izglītības un apmācības politiku atbildīgas ir dalībvalstis, un ES loma ir ar ES līmeņa papildu instrumentu un savstarpējas mācīšanās starpniecību atbalstīt valstu sistēmu uzlabošanu un

¹ Termins „uzņēmumi” lietots plašākajā nozīmē, apzīmējot ikvienu ekonomiskā darbībā iesaistītu subjektu neatkarīgi no juridiskā statusa.

² Pieņemtie teksti, 23.9.2008., P6_TA(2008)0423.

³ *Continuing Education and Lifelong Learning* (Brisele, 2008. gada 30. jūnijs); *Curriculum Development and Entrepreneurship* (Tenerife, 2008. gada 30.-31. oktobris); *Knowledge Transfer* (Brisele, 2008. gada 7. novembris).

⁴ COM(2009)0158

⁵ SEC(2009)0425

atvieglot apmaiņu ar informāciju un labu praksi. Viņš uzskata, ka forumu var uzlūkot kā papildu instrumentu, kas palīdz realizēt šo apmaiņu.

Strauji mainīgā nodarbinātības vide, uz zināšanām balstīta ekonomika un arvien pieaugošais tehnoloģiskās attīstības temps augstākajai izglītībai un pētniecībai Eiropā izvirza uzdevumus, bet arī piedāvā jaunas iespējas, ko noteikti iespējams efektīvi izmantot. Šajā sakarā ir ārkārtīgi svarīgi īstenot kvalitatīvas partnerības starp augstāko izglītību un uzņēmējdarbību.

Izglītības un uzņēmējdarbības sadarbība vietējā, reģionālā, valstu un starpvalstu līmenī tiek plaši uzskatīta par efektīvu rīku, ar kuru pārvarēt plaisu starp piedāvājuma loģiku izglītības nozarē un pieprasījuma loģiku nodarbinātības jomā. Eiropadomes un dalībvalstu valdību pārstāvju 2009. gada 12. maija sanāksmes secinājumos uzsvērts, ka „izglītības un apmācības iestāžu un darba devēju partnerības ir īpaši svarīgas, uzlabojot izglītojamo nodarbinātības iespējas un uzņēmējdarbības potenciālu, kā arī zināšanas par darba dzīvi”.

Referents ir pārliecināts, ka uz zināšanām balstītas sabiedrības tapšanā nepieciešams ir augstākās izglītības iestāžu ieguldījums, taču viņš arī atzīst, ka ar to nepietiek; ir jāiesaistās citām ieinteresētajām personām (uzņēmumiem, valsts iestādēm), kopīgi radot vispārēju atmosfēru, kas katrā gadījumā dotu iespēju izvēlēties vai pielāgot attiecīgu sistēmu/modeli.

Referents uzskata, ka jāpārdomā vairāki punkti:

- universitāšu un uzņēmēju dialogam jāpieliek daudz pūļu un apņēmības; universitāšu un uzņēmumu saišu stiprināšanai vajadzīga dziļāka pašvaldību, reģionu, valstu un starptautiskā līmeņa iesaiste;
- kas vēl būtu jāiesaista šajā dialogā? Tas ir, vai partnerībai vajadzētu būt divpusējai vai trīspusējai? (universitātes–uzņēmēji–valdības);
- lai radītu vajadzīgos apstākļus dialogam un vairotu izredzes uz panākumiem, ir vajadzīga laba prakse ES teritorijā un ārpus tās robežām;
- nākotnē jāiedibina universitāšu un uzņēmējdarbības dialogam paredzēts konkrēts modelis/stratēģija, kas nekavētu pastāvīgi meklēt uzlabojumus un pielāgoties jaunām vajadzībām;
- ja arodizglītībā un augstākajā izglītībā būtu paredzēta stažēšanās MVU un studentiem būtu iespējas gūt pieredzi, jauniem augstskolu absolventiem būtu labākas karjeras izredzes un viņi varētu pat dibināt paši savus „*spin-off*” uzņēmumus;
- lai reaģētu uz darba tirgus vajadzībām (profesionālās konkurētspējas uzlabošana, uzņēmējdarbības sekmēšana), ir jāatjaunina mācību saturs un jāreformē izglītības programmas;
- augstākajām mācību iestādēm vajadzētu kļūt daudzveidīgākām (nodarbināt gan klasiskos akadēmiskos mācībspēkus, gan uzņēmēju pārstāvjus) un kvalitatīvāk sagatavot darbiniekus un studentus ar mūsdienu prasīgajā pasaulē vajadzīgām prasmēm, nepazeminot mācību kvalitāti, kas uzskatāma par izšķirīgu studenta sekmju faktoru;

- ir jāveicina uzņēmējdarbība, taču jāatzīmē, ka mūsdienu uzņēmējs saskaras ar ļoti sarežģītu pasauli un pilnīgi jauna veida problēmām un uzdevumiem. Vispirms jau tā ir saskare ar dažādām kultūrām globalizētajā pasaulē, kur pastāv starptautiski tīkli un kur valodu zināšanu trūkums var kļūt par šķērslī. Šajā sakarā mums jāuzstāj uz dažādu valodu prasmju apguvi, jo iedzīvotājiem tās paver iespējas pilnvērtīgi izmantot ekonomiskos, sociālos un kultūras labumus.

Universitāšu un uzņēmējdarbības attiecības ir sarežģītas un atkarīgas no daudziem faktoriem, piemēram, universitāšu finansēšanas veida, uzņēmējdarbības vides valstī un izglītības programmām (sākot jau ar sākumskolas programmām).

25.2.2010

RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS

Kultūras un izglītības komitejai

par universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialogu — jauna partnerība Eiropas universitāšu modernizācijai
(2009/2099(INI))

Atzinumu sagatavoja (*): *Teresa Riera Madurell*

(*) Komiteju iesaistīšanas procedūra — Reglamenta 50. pants

IEROSINĀJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Kultūras un izglītības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu, kurā novērtēti pirmie trīs ES universitāšu un uzņēmējdarbības foruma darbības gadi un nosprausti uzdevumi nākotnei, piemēram, atbalsts jaunradei, pētniecības veicināšana, uzņēmējdarbības jomu radīšana, zināšanu nodošanas veicināšana un jauno zinātnieku piesaistīšana Eiropas darba tirgum;
2. atzīst, ka šie Komisijas paziņojumā norādītie uzdevumi nav jauni un līdz šim nav sekmīgi īstenoti; tomēr uzskata, ka pastāvīgs dialogs un sadarbība vietējā, reģionālā, valstu un Eiropas līmenī, tostarp apmaiņa ar labu praksi programmu un instrumentu jomā, ir būtiski svarīgi ciešāku saikņu un partnerību izveidei starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem, pārvarot to starpā esošās plaisas kultūras, institucionālajā un darbības līmenī, kā arī palīdzot izveidot uz zināšanām balstītu sabiedrību, attīstīt lietišķo pētniecību un uzlabot nodarbinātības iespējas augstskolu beidzējiem;
3. atzīst, ka pēc lieluma, resursiem, disciplinām, uzbūves, nacionālā sastāva un veida Eiropas universitātes ir ārkārtīgi dažādas; taču uzskata, ka ikviena no tām katra savā veidā varētu gūt labumu no valsts un pārrobežu līmeņa sadarbības ar uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem, ja būtu skaidra izpratne par faktisko situāciju, kurā tiek veidotas universitāšu pētniecības un izglītības iespējas; uzskata, ka arī reģionālajā līmenī tiek

sniegts liels ieguldījums, lai nodrošinātu sadarbību starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomas pārstāvjiem;

4. uzsver, ka uzņēmumiem ir jāpalielina absorbcijas spēja, lai izmantotu un iedzīvinātu universitāšu radītās zinātnes atziņas, sekmētu iekšējo pētniecību, mūžizglītību un tālākizglītību un iesaistītos aktīvā politikā, kuras mērķis ir darīt zināmas savas vajadzības akadēmiskajām aprindām un aktīvi pieņemt darbā doktorantus un zinātņu doktorus un pētniekus;
5. uzsver, ka aizvien biežāk novērojama studentu iegūtās kvalifikācijas neatbilstība darba tirgū vajadzīgajām, un mudina Komisiju un dalībvalstis izveidot vidēja termiņa un ilgtermiņa darba tirgū nepieciešamo prasmju prognozes, lai pieskaņotu mācību programmas tautsaimniecības attīstības tendencēm;
6. uzsver, ka pētniecības iestādēs ir vajadzīgi specializēti darbinieki, kas spēj identificēt un pārvaldīt zināšanu resursus un uzņēmējdarbības potenciālu;
7. mudina ne tikai paplašināt un palielināt tādas individuālās mobilitātes shēmas kā *Erasmus* jauniešu uzņēmējiem un *Erasmus* mācekļiem, bet arī Izcilo Eiropas magistrantūras programmu beidzēju organizāciju, sadarbojoties ar dažādām universitātēm un panākot aktīvu uzņēmumu iesaistīšanos, ko papildina stipendijas studentiem un stimuli pētniekiem; uzskata, ka šādas iniciatīvas varētu palīdzēt sasniegt tādus mērķus kā mobilitāte, valodu apguve un multikulturālas un uzņēmējdarbības pieredzes ieguve;
8. uzsver, ka universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialogam un sadarbībai ir jābalstās uz savstarpīguma, uzticēšanās, savstarpēja respekta un pārredzamības principiem, proti, jāsekmē uzņēmējdarbības principu ievērošana universitātēs un zināšanu izmantošana uzņēmumos; atkārtoti pauž viedokli, ka to iespējams panākt, piemēram, tādu zināšanu kuponu sistēmu, kāda pašlaik jau darbojas dažās dalībvalstīs, lai ļautu jo īpaši MVU palielināt savu pētniecības kapacitāti, nekompromitējot universitāšu neatkarīgumu, autonomiju un publisko raksturu;
9. uzsver, ka, lai veicinātu uzņēmējdarbības gara veidošanos studentu vidū, visām iesaistītajām pusēm (akadēmiskajam personālam, studentiem un uzņēmējiem) ir jābūt pienācīgi informētām par tiem līdzekļiem un mehānismiem, kurus viņi var izmantot iedarbīgākas, efektīvākas un abpusēji noderīgākas sadarbības veidošanai; uzskata, ka ir būtiski svarīgi, no vienas puses, sekmēt universitāšu akadēmisko darbinieku apmācību šajā jomā, izmantojot tādas iniciatīvas kā mūžizglītība, un, no otras puses, universitātēm būt atvērtām uzņēmumiem un darba devējiem, lai viņi varētu sniegt ieteikumus attiecībā uz mācību vielu un apmācību, kā arī zināšanām un prasmēm, kuras studentiem būtu jāapgūst;
10. uzsver nepieciešamību paplašināt iespējas stimulēt nemitīgu pielāgošanos mainīgajam darba tirgum, kas īpaši šajā lejupslīdes laikā ir Eiropas Savienības prioritāte, ko var panākt, veicinot mūžizglītību, īpaši veidojot speciāli jaunajām tehnoloģijām pielāgotus tālmācības kursus un kursus cilvēkiem, kas vecāki par 45 gadiem un ir mazāk aizsargāti un vairāk pakļauti sociālās izolācijas riskam;
11. uzskata, ka zināšanu nodošana brīvā vidē ir ārkārtīgi svarīga; atzīst, ka to iespējams

panākt ar dažādiem pasākumiem, piemēram, publikācijām un semināriem, tehnoloģiju pārneses aprīkojumiem, reģionālo sadarbību, atbalstu jaunu uzņēmumu veidošanai un uzņēmumiem, kas atdalījušies no pētniecības iestādēm, sadarbību pētniecības jomā un pētnieku mobilitāti; tomēr uzskata, ka sadarbības sociālais un cilvēciskais aspekts ir ārkārtīgi svarīgs, tādēļ pilnībā atbalsta iniciatīvas, kuru mērķis ir sekmēt konkrētu universitāšu sadarbību ar konkrētiem uzņēmumiem, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;

12. uzsver, ka uzlabots dialogs un sadarbība starp universitātēm un uzņēmumiem palielinās iespējas gūt tādu abpusēju labumu, kas ne tikai sekmē ekonomikas izaugsmi, bet arī ir noderīgs cilvēkiem plašākā izpratnē, jo viņi veido pastāvīgā izaugsmē esošo uz zināšanām balstīto sabiedrību;
13. atzinīgi vērtē Komisijas vēlmi izveidot vietni internetā, kurā būtu iespējams apmainīties ar labas prakses piemēriem un izplatīt tos, un norāda, ka ir svarīgi izmantot jaunās tehnoloģijas ciešākas universitāšu un uzņēmējdarbības vides sadarbības veicināšanai;
14. atzinīgi vērtē to, ka darbību sācis vienotais Eiropas uzņēmumu un inovācijas centru tīkls, kurā apvienoti pakalpojumi, ko pašlaik sniedz Eiropas informācijas centri un jauninājumu starpniecības centri;
15. uzskata, ka īstermiņa un ilgtermiņa pētnieku mobilitāte starp valstīm un starp akadēmisko vidi un uzņēmējdarbības vidi, pienācīgi ievērojot nediskriminācijas principu, ir neatņemams zināšanu nodošanas priekšnoteikums; šā iemesla dēļ aicina dalībvalstis un Komisiju rūpīgi pārskatīt pastāvošo juridisko un finansiālo sistēmu un novērst nevajadzīgos šķēršļus mobilitātei, īpašu uzmanību pievēršot akadēmiskās kvalifikācijas atzīšanai un birokrātijas samazināšanai; aicina universitātes palielināt darbinieku iespējas veidot elastīgāku karjeru, ko iespējams attīstīt divos virzienos;
16. uzsver, ka ieguvumi no uzlabota universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialoga un sadarbības šajā ziņā būs tikpat svarīgi arī dialoga un sadarbības starp universitātēm un dalībvalstu, Eiropas un starptautiskām iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām veicināšanai, kā arī palīdzēs uzlabot sadarbību starp universitātēm un sabiedrību kopumā;
17. aicina Komisiju radīt stimulus konkurētspējīga ES intelektuālā īpašuma tirgus (IĪT) izveidei, kas ļautu universitātēm, valsts pētniecības organizācijām un MVU atrast partnerus un investorus savām IĪT, prasmēm un zināšanām; norāda, ka lielākajā daļā universitāšu varētu būt profesionālāka IĪT pārvaldība;
18. uzsver nepieciešamību paātrināt pasākumus, lai sekmētu Vienotā Eiropas patenta ieviešanu, ar kuru tiks nodrošināta lēta, iedarbīga, efektīva un kvalitatīva juridiskā aizsardzība inovatīviem produktiem un pakalpojumiem, kā arī saskaņota Eiropas patentu strīdu izšķiršanas sistēma;
19. atzīst, ka izglītībai un pētniecībai ir jābūt multidisciplinārākai pieejai zināšanām, un tādēļ uzskata, ka, kopīgi veidojot multidisciplināras un starpdisciplināras, un uzņēmējdarbībai nepieciešamas zināšanas un elastīgi pielāgojot studiju jomas, apgūstamās specialitātes un iegūstamās specializācijas tautsaimniecības vajadzībām, tostarp mazo un vidējo

uzņēmumu vajadzībām, ieguvējas būtu gan universitātes, gan uzņēmējdarbības joma; uzsver tādas veiksmīgas iniciatīvas kā stažēšanās iespējas studentiem un darbiniekiem, uzņēmēju piesaistīšana vieslektoru statusā, apvienotie kursi un darbinieki, kuri darbojas gan universitātēs, gan uzņēmējdarbībā;

20. norāda, ka universitāšu un uzņēmumu kopīga dalība tādās publiskā un privātā sektora partnerībās kā Eiropas tehnoloģiju platformas, kopīgas tehnoloģiju iniciatīvas un zināšanu un inovācijas kopienas varētu veicināt zināšanu izmantošanu un palīdzēt ES risināt lielākās problēmas, ar kurām tā saskaras; tādēļ norāda uz izveidotajām atbildīgas partnerības pamatnostādnēm;
21. aicina valsts, reģionālās un pašvaldību iestādes sadarbībā ar privāto sektoru turpināt pētīt un finansēt procesus, kas veicina universitāšu un uzņēmumu sadarbību, un novērst šādu sadarbību traucējošos administratīvos šķēršļus; norāda, ka struktūrfondu regula piedāvā iespēju finansēt MVU atbalsta pasākumus, izmantojot šobrīd jau dažās dalībvalstīs ieviesto zināšanu kuponu sistēmu;
22. atzīstot, ka katrai sadarbībai ir nepieciešama īpaši izveidota pieeja un pastāv dažādi sadarbības mehānismu veidi, uzskata, ka var mācīties no sekmīgām struktūrām, piemēriem, paraugiem, demonstrāciju projektiem un modeļiem un ka ir jāveicina labas prakses piemēru un sekmīgu projektu izplatīšana un piekļuve tiem; īpaši uzsver nepieciešamību ņemt vērā labu praksi, ko īsteno inovatīvi uzņēmumi, kā arī zināšanas, kas gūtas saistībā ar Sesto pētniecības pamatprogrammu attiecībā uz sadarbību doktorantūras līmeņa izglītībā;
23. uzskata — ja tiek meklēta ciešāka saikne starp uzņēmējdarbības un pētniecības jomas pārstāvjiem un universitātēm, dalībvalstīm un Komisijai ir jāveicina fondu, slimnīcu un valsts un privāto universitāšu kopīga iesaistīšanās izglītības procesā un pētniecības sekmēšanā.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	23.2.2010
Galīgais balsojums	+: 48 -: 0 0: 3
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Lena Ek, Ioan Enciu, Norbert Glante, Fiona Hall, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Arturs Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Niki Tzavela, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	António Fernando Correia De Campos, Ilda Figueiredo, Yannick Jadot, Oriol Junqueras Vies, Ivailo Kalfin, Silvana Koch-Mehrin, Bernd Lange, Alajos Mészáros, Tiziano Motti, Vladko Todorov Panayotov, Silvia-Adriana Țicău, Hermann Winkler

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	23.3.2010
Galīgais balsojums	+: 29 -: 1 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Maria Badia i Cutchet, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Katarina Neved'alová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Pál Schmitt, Marco Scurria, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ivo Belet, Luigi Berlinguer, Nadja Hirsch, Oriol Junqueras Vies, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Mitro Repo, Róza Gräfin Von Thun Und Hohenstein